

Ο ΜΥΣΤΙΚΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ Ο ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Τὸ τελευταῖον γεγονός τοῦ γηραιοῦ Βασιλέως τῆς Βυρτεμβέργης Καρόλου, τὸ τόσον ἐξεγείραν πάταγον ἐν τῷ Εὐρωπαϊκῷ τύπῳ καὶ σκανδαλίσαν ἐπὶ τέλους καὶ αὐτοὺς τοὺς τόσον ἀγαθοὺς Βυρτεμβέργιους, ἀνεκίνησεν ἐκ νέου ἅπαντα τὰ ζητήματα τοῦ ὑπνωτισμοῦ, πνευματισμοῦ, μεμερισμοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς εἰς ἰσμὸς λέξεις τὰς συνδεσμένας μὲν πᾶν ὅτι σκοτεινὸν καὶ μυστηριώδες. Καὶ φαίνεται ὅτι ὁ ἀγαθὸς ἡγεμὼν τοῦ ὁποῖου. ὁ μακροχρόνιος ἐκούσιος περιορισμὸς τόσῃν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὰς κακὰς γλώσσας νὰ εἴπουν ἄρρητ' ἀθέμιτα, δὲν ἔκαμνε τίποτε ἄλλο ὅ ἄνθρωπος παρὰ νὰ υποβάλλῃ τὸ χρόνιον αὐτοῦ νόσημα εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπνωτικῆς γνωστὴν θεραπείαν, ἐκτελουμένην ὑπὸ ἐμπειροτάτων Ἀμερικανῶν. Ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων σπουδαιότατον φῶς ρίπτει καὶ ἐπικαιρότατον ἔρχεται σύγγραμμά τι ὑπὸ τοῦ διασήμεου καθηγητοῦ Καρόλου Δυπρέλ, προσφάτως λίαν ἐν Λειψία ἐκδοθὲν καὶ ἐπιγραφόμενον «Ὁ Μυστικισμὸς τῶν Ἑλλήνων.» Ὁ ἀπροσπαθήσω ἐνταῦθα, ἀναγνώσας ἐπισταμένως τὸ σπουδαιότατον τοῦτο σύγγραμμα, καὶ καθ' ὅσον τὰ ὅρια τῆς «Φιλολογικῆς Ἀκροπόλεως» ἐπιτρέπουσι, νὰ ποιήσω βραχεῖαν τινα ἀνάλυσιν αὐτοῦ, φέροντος εἰς φῶς μίαν σκοτεινὴν πέως σελίδα τῆς τσαούτης διανοητικῆς ἐργασίας τῶν ἐνδόξων προγόνων μας, καὶ ἡ ὁποία εὐγλωττότερον παντὸς ἄλλου μαρτυρεῖ τὸ περὶ τῶν φοβερῶν αὐτῶν ἀνθρώπων λεχθὲν ὅτι οὐδὲν ἀφῆκαν εἰς τοὺς ἐπιγενομένους νὰ κάμωσιν ἢ νὰ σκεθῶσι καὶ αὐτοί.

Ἡ πρὸς τὸν μυστικισμὸν τάσις εἶνε ἔμφυτος τόσῳ τῷ κατ' ἰδίαν ἀτόμῳ, ὅσῳ καὶ πᾶσι τοῖς λαοῖς, καὶ δὲν ἐξαλείφεται οὔτε ἐν ἐποχῇ διανοητικῆς τῶν λαῶν ἀναπτύξεως οὔτε ἐν ἐποχῇ τοῦ φανατισμοῦ αὐτῶν. Οὐδέποτε θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ θεμελιωτῆς θρησκείας, οὐδεὶς Κομφούκιος καὶ οὐδεὶς Βούδδας, οὐδεὶς Μωϋσῆς καὶ οὐδεὶς Μωάμεθ, δὲν ἤθελεν ὑπάρχει οὔτε ἡ Ἑλληνικὴ μυθολογία οὔτε ἡ φιλοσοφία, οὔτε ἡ Ἰουδαϊκὴ Καθάρλα ἤθελεν εἶνε δυνατὴ αἰὲν τῆς τάσεως ταύτης τῶν λαῶν πρὸς πράγματα, ἀτινα, διαφεύγοντα τὴν αἰσθητὴν ἀντίληψιν, εἰσὶ περικεκαλυμμένα διὰ πέπλου ἀδιατρήτου. Οὐδεὶς λαὸς ἤθελε παράσχει πίστιν εἰς τὸν ἰδρυτὴν τῆς θρησκείας αὐτοῦ ἢ τοῖς λευίταις αὐτῆς, ἐὰν οὗτοι δὲν περιεβάλλοντο δι' αἰγλῆς τινὸς μυστικισμοῦ.

Ἐν τούτοις οὐ μόνον αἱ θρησκείαι, αἵτινες φυσικῶς ἐρεῖδονται ἐπὶ τοῦ ὑπερφυσικοῦ κόσμου, εἰσὶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοῖς δόγμασιν αὐτῶν πλήρεις μυστικισμοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ ἐπὶ τῆς πείρας τοῦ πρακτικοῦ βίου στηριζόμεναι ἐπιστήμαι ἔχουσι τοῦλάχιστον ἐν τῇ γενέσει αὐτῶν βαθεὺς τὰς ρίζας ἐν τῷ κόσμῳ τοῦ θυμωστοῦ. Καὶ οὐ μόνον ἀπλῶς

ἡ εὐρὺ στάδιον τῇ φαντασίᾳ ἐπιτρέπουσα συγγραφὴ τῆς ἱστορίας, ἡ ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῆς ἐκτελέσει ἐξ ἀλλοκότου μίγματος μύθων ἱστορίας καὶ κοσμογονίας συνισταμένη, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ ἀκριβεῖς ἐπιστήμαι, πρὸ παντὸς δὲ ἡ ἀστρονομία καὶ ἡ χημεία περικαλύπτονται ἐπὶ πολλὰς ἐκατονταετηρίδας ὑπὸ τοῦ μυστηριώδους νέφους τοῦ μυστικισμοῦ. Ἡ ἀστρονομία προέκυψεν ἐκ τῆς ἀστρολογίας, ἥς ἔργον ἦτον ἡ ἐπὶ τῶν ἀστέρων ἀνάγνωσις τῶν ἀνθρωπίνων τυχῶν, ἡ δὲ χημεία ὑφείλει τὴν νεωτέραν αὐτῆς σπουδαιότητα τῇ ἀλχημίᾳ ἥτις ἐπέδιωσε τὴν διὰ τῆς βράσεως τοῦ ἐλιξίριου τῆς ζωῆς καθωράττιν καὶ μὴ κυνσιν τοῦ βίου.

Ὅτι ἡ ποίησις καὶ σὺν αὐτῇ πᾶσα τέχνη ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτῶν βλαστήσεως μέχρι πλήρους ὀριμάνσεως εὔρεν τὴν σπουδαιότεραν αὐτῶν ὥθησιν ἐν τῷ μυστικισμῷ, ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι καὶ αὐταὶ ἔχουσι τὰς ρίζας αὐτῶν ἐν τῇ θρησκείᾳ καὶ ταῖς αἰσθητικαῖς αὐτῆς ἐκδηλώσεσι παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς, καὶ ἐν πάσῃ ἐποχῇ. Αἱ ὀγκώδεις Αἰγυπτιακαὶ πυραμίδες, ὡς καὶ οἱ φαῖδροι Ἑλληνικοὶ ναοί, αἱ πενθίμως κλοσσαίαιαι Γοτθικαὶ Μητροπόλεις, τὰ εἰδῶλα τῶν ἀρχαίων ἐθνικῶν λαῶν ἐν τῇ χυδαίᾳ αὐτῶν δυσειδίᾳ ἐμπνέοντα τρόμον τε καὶ θαυμασμὸν συνάμα, τὰ ἰδεώδη πρότυπα τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν ὡς καὶ αἱ συγκινητικαὶ παραστάσεις τοῦ πάθους καὶ τῶν μύθων, αἱ διαιωνίσασαι τὴν φήμην τῶν καλλιτεχνῶν τοῦ μεσαίωνος καὶ τῆς ἀναγεννήσεως, ἡ Ἰλιάς ὡς καὶ ἡ Ἑδδα, τὰ δημιουργήματα τῶν μεγάλων Ἑλλήνων τραγικῶν, ὡς καὶ ἡ Κομφωδία τοῦ Δάντου, τὰ δράματα τοῦ Καλδερῶν καὶ ὁ Φάουστ τοῦ Γκαῖτε, ἡ Missasolemnis τοῦ Βετχόβεν καὶ ὁ Παρσιφάλ τοῦ Βάγνερ, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ τὰ λαμπρότερα ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, τῆς πλάστικῆς καὶ ζωγραφικῆς, τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μουσικῆς—πάντα ταῦτα οὐ μόνον εἰσὶ πλήρη θρησκευτικοῦ μυστικισμοῦ, ἀλλὰ ὀφείλουσι καὶ τῷ γενέσθαι αὐτῶν εἰς μυστικὴν τινα τάσιν, ἥτις μὴ ἱκανοποιημένη ἐν μόνις τοῖς φαινομένοις τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου, ἐξήτει καὶ εὑρίσκει ἱκανοποίησιν μόνον ἐν τῷ συνδυασμῷ τῶν φαινομενικῶν προβλημάτων μετ' ἀφρημένων τοιούτων ἐν τῇ νοερᾷ παρατηρήσει, τᾶν ἥτις ἐνίοτε τοῦλάχιστον χαρακτηρίζει καὶ αὐτὰς τὰς πρακτικὰς φύσεις, καὶ ἥτις ἦγε π.χ. ἐνὰ Νεύτωνα νὰ ἀσχολῇται κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου αὐτοῦ ἀποκλειστικῶς μὲ τὰς προφητείας τοῦ Δανιὴλ, καὶ ὧθαι ἐνὰ Διδερῶτον νὰ ἀνέρχεται τὸν πύργον τῶν Βιγκενῶν ὅπως ἐρωτᾷ τὸ μαντεῖον τοῦ Πλάτωνος.

Ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ βίασις τοῦ σκέπτεσθαι καὶ αἰσθάνεσθαι μυστικῶς ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ ἐποχῇ ὑπῆρξε τόσῳ πτωχὴ ὅσῳ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ. Τετριμμένος ὕλισμὸς καὶ ἄχαρις λογικισμὸς οὕτως εἶπεν ἀπαρνέσται τὴν παραδοχὴν παντὸς μὴ προσίτου ταῖς αἰσθήσεσι, καὶ ὅπερ ὁ κοινὸς νοῦς δὲν δύναται νὰ κατανόησῃ. Οἱ θυμολεοὶ στίχοι, οὗς ὁ Γκαῖτε τίθητιν ἐν τῷ στόματι τοῦ Μεριστοφελοῦς αὐτοῦ, δύνανται κάλλιστα νὰ ἀπευθυνθῶσι τῇ παρούσῃ γενεᾷ, διότι φαίνονται ὡς νὰ ἐγγράφησαν πράγματι δι' αὐτήν:

“Ο,τι δὲν ψάυετε, ἴσταιται μίλλια μακρὰν ὑμῶν
 “Ο,τι δὲν συλλαμβάνετε, τοῦτο λείπει ὑμῖν ἐξ ὁλο-
 κλήρου.
 “Ο,τι δὲν μετρεῖτε, νομίζετε ὅτι δὲν εἶνε ἀληθές.
 “Ο,τι δὲν σταθμίζετε, δι’ ὑμᾶς δὲν ἔχει βάρος.
 “Ο,τι δὲν νομισματοποιεῖτε, νομίζετε ὅτι δὲν ἔχει
 ἀξίαν!

Βεβαίως ἡ ἀκριβὴς ἔρευνα δαίται τῆς διὰ τῶν αἰ-
 σθήσεων ἀντιλήψεως. “Ο,τι δὲν δύναται ἐμπειρικῶς
 νὰ ἀποδειχθῇ, πρέπει ν’ ἀποσπαραχθῇ τοῦ κύ-
 κλου αὐτῆς. Τὸ λάθος εἶνε μόνον ὅτι πᾶν ὅ,τι διὰ
 τῶν συνήθων μέσων τῆς ἐρεύνης δὲν εἶνε δυνατόν νὰ
 ἀποδειχθῇ τοῦτο τὸ κρυπτεῖ ἀπλῶς ὡς μὴ ὑπάρ-
 χον, ὅτι ἀρνείται τὸ πνεῦμα ὑπισθεν τῆς ὕλης, τὴν
 ἰδέαν ὀπισθεν τοῦ φαινομένου. Τὸ φιλοσοφικὸν πνεῦ-
 μα ὅπερ διέκρινε τοὺς ἀναδιφράτας παρελθόντων χρό-
 νων, πολλὰ εἰς δαιμονίαν ἐρευνητικὴν ὥθειεν ὑ-
 ψωθέν, μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν βαθμίδων τοῦ μαρτυ-
 ρίου ἀνελθὼν ἐλλείπει αὐτῇ βαίνει κατὰ πλάτος
 καὶ ἀποφεύγει τὸ βάθος. Κατὰ συνέπειαν διὰ τοὺς
 ὀλιστάς καὶ τοὺς λογικιστάς τὰ μυστικὰ προβλή-
 ματα δὲν ὑφίστανται, ἅτινα ἐν τούτοις πᾶσι τοῖς
 μεγίστοις σοφοῖς πάντων τῶν αἰώνων ὑπῆρχαν ἀν-
 τικείμενον μελέτης, καὶ τὰ ὅποια θὰ ἰδύναντο ἐν
 πάσῃ ἡμέρᾳ καὶ ἐν πᾶσι εὐκαιρίᾳ νὰ γνωρίσωσιν ἐμ-
 πειρικῶς ὑπὸ τὴν μορφήν ζωικοῦ μαγνητισμοῦ, με-
 μερισμοῦ ἢ ὑπνωτισμοῦ.

Τέκνον θετὸν τῆς ἐπιστήμης εἶνε ὁ μυστικισμός.
 Εἶνε ἐπομένως εὐχάριστον ὅτι συναντῶμεν ἕνα τῶν
 μᾶλλον διακεκριμένων ἐπιστημονικῶν ἐπεκτείνοντα
 καὶ ἐπ’ αὐτοῦ τὰς μελέτας του. Ὑπάρχει πληθὺς
 μυστικῶν ἐκδηλώσεων, αἵτινες λογικῶς δὲν εἶνε δυ-
 νατὸν ἄλλως ἢ ὡς τοιαῦται νὰ θεωρηθῶσιν. Ἐν τῷ
 βιβλίῳ αὐτοῦ “Ὁ μυστικισμὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλή-
 νων» ἀνατέμνει τὴν ὁδὸν ταύτην ὁ Δυπρέλ. Ἐν τῷ
 βιβλίῳ αὐτοῦ πραγματεύεται περὶ τοῦ ἐν τῷ νῶφ
 ὕπνου, περὶ τῶν χρησμῶν, τῶν μυστηρίων καὶ περὶ
 τοῦ δαιμονίου τοῦ Σωκράτους. Ἐπὶ τῶν φαινομένων
 τούτων τῆς παγκοσμίου ἱστορίας οἱ φιλόλογοι, οἱ
 ἄλλως τε δυστυχῶς μόνον ἐρμηνεύται τῶν κειμένων,
 οὐδεμίαν δίδουσιν ἐρμηνείαν, ἐνῶ διὰ τοὺς λογικι-
 στάς εἶνε ταῦτα ἀπλῶς πλάνη καὶ ψεῦδος. Ὁ Δυ-
 πρέλ βασανίζει τὸ ἀξιοσημείωτον τοῦτο καὶ σπου-
 δαιότατον διὰ τὴν λύσιν τοῦ ἀνθρωπίνου αἰνίγμα-
 τος ζήτημα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἀνωτέρας ψυχολο-
 γίας καὶ καταλήγει εἰς ἐπιστημονικὰ συμπεράσματα,
 τὰ ὅποια εἶνε ἀληθῆς ὅτι καὶ ὁ ἴδιος ὀνομάζει ὑπο-
 θέσεις, ἀλλ’ εἰς τὰ ὅποια εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀρσθῇ
 τις δόσιν τινὰ ἀληθείας, ἐνὸς ἄλλος τις δὲν πα-
 ρουσίαση τι ἀξιοπιστότερον.

Ὁ Δυπρέλ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐγίνω-
 σκον τὸν νεώτερον μυστικισμὸν κατὰ πάντας αὐτοῦ
 τοὺς κλάδους: τὸν μαγνητισμὸν, τὸν ὑπνωτισμὸν
 καὶ τὸν πνευματισμὸν. Ἐν τοῖς μαντείαις καὶ τῷ
 ἐν τοῖς ναοῖς ὕπνῳ πρόκειται περὶ ὑπνωδασίας. Ἐπὶ
 τοῦ ἐν τοῖς ναοῖς ὕπνου ἐκφράζονται οἱ συγγραφεῖς
 τῆς ἀρχαιότητος ὡς περὶ καθ’ ὁλοκληρίαν βεβαίου
 πράγματος. Ὁ ὕπνος οὗτος συνίστατο κυρίως εἰς τὸ

ἐξῆς: Οἱ ἀσθενεῖς συνιθροίζοντο ἐν ναοῖς θεοτήτων
 τινῶν, οἱ Αἰγύπτιοι ἐν τῷ νῶφ τῆς Ἰσιδος καὶ τοῦ
 Σεράπιδος, οἱ Ἕλληνες, οἵτινες ἀπὸ τῆς χώρας τῆς
 Σιγγῆς ἐδανείσθησαν τὰς περὶ μυστικισμοῦ ἰδέας
 τῶν, ἐν τῇ νῶφ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Οἱ ἀσθενεῖς βυθί-
 ζονται εἰς ὕπνον, θεοτήτες τινες ἐμφανίζονται αὐ-
 τοῖς, διχορρίζουσιν αὐτοὺς περὶ τῆς φύσεως τῆς ἀ-
 σθενείας αὐτῶν, παρέχουσιν αὐτοῖς τὸ μέσον τῆς σω-
 τηρίας αὐτῶν καὶ ὁλόκληρος ἡ ἀρχαιότης εἶνε σύμ-
 φωνος ἐν τῇ ἐξυμνήσει τῶν θαυμασίων ἀποτελεσμά-
 των τῆς διὰ τοῦ ἐν τοῖς ναοῖς ὕπνου θεραπείας.
 Εἶνε ἀδύνατον ν’ ἀναχθῇ τὸ πρᾶγμα ἀπλῶς εἰς ἀ-
 πάτην, ὡς θέλουσι πολλοί, διότι οἱ μέγιστοι τῶν
 σοφῶν τῆς ἱστορίας ἐμπελίσουσιν περὶ αὐτοῦ μετὰ πε-
 ποιθησέως καὶ εὐλαθείας. Ἐπὶ χιλιετηρίδας ὅλας
 ἠκμαζεν ὁ ἐν νῶφ ὕπνος καὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς δι’ αὐ-
 τοῦ θεραπείας ἦτο συνήθως πληρεστάτη. Ὁ Δυπρέλ
 νῦν συνδυάζει αὐτὸν μετὰ τῆς διὰ μαγνητικῆς ἐπι-
 δράσεως παραγομένης τὴν σήμερον ὑπνωδασίας. Ὁ
 τρόπος εἶνε ὁ ἐξῆς: Ἐπιτίθενται αἱ χεῖρες ἐπὶ τι-
 νος ἀνθρώπου, ἐπὶ τοῦ σώματός τῶν γίνονται μαγνη-
 τικαὶ τρίψεις· ὁ πάσχων βυθίζεται εἰς ὕπνον, ἐξυ-
 πνᾷ ἔσωθεν, ἐμικεῖ περὶ τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, καὶ
 λαμβάνει τὴν διάγνωσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ του ἐγώ.
 Τὸ ἐνστικτὸν τῆς σωτηρίας ἐξεργάζεται ἐν αὐτῷ μέ-
 χρι σαφοὺς ἀντιλήψεως τῶν μέσων τῆς θεραπείας.
 Ἡ ἱατρικὴ συμβουλὴ τίθεται εἰς τὸ στόμα φασμά-
 των παρουσιαζομένων ὡς ἐν ὀνείρῳ, καὶ ἡ συμβουλὴ
 αὕτη ἐφαρμοζομένη παράγει πρᾶγματι τροπὴν τινὰ
 ἐπὶ τὰ βελτίω. Μεχρι τῶν ἀκροτάτων λεπτομερειῶν
 ἐπιτυγχάνει ὁ συγγραφεὺς τὴν ἐκ παραλλήλου σύγ-
 κρισιν τῶν ἐν τοῖς ναοῖς ὕπνον πρὸς τὴν τεχνικὴν ὑ-
 πνωδασίαν, ὅστε οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὑπολείπεται
 περὶ τῆς ταυτότητος ἀμφοτέρων. Πολυάριθμα χωρία
 ἐκ τῶν συγγραφῶν τῶν ἀρχαίων ἐνισχύουσι τὰ ἐ-
 πιχειρήματα αὐτοῦ. Μόνον ἐν ἐνὶ σημείῳ ἐπικρατεῖ
 διαφορὰ: οἱ ἐν τῷ νῶφ ὑπνώττοντες ἀναμνησκον-
 ται ἐν τῇ ἐγρηγόρει τῶν δοθεισῶν αὐτοῖς συμβου-
 λῶν, ἐν ᾗ οἱ ἡμέτεροι ὑπνοβάται ἐξυπνοῦσι χω-
 ρὶς οὐδὲν νὰ ἐνθυμῶνται. Ἀλλὰ πάλιν καὶ παρ’
 αὐτοῖς οἱ μαγνητισταὶ καὶ ὑπνωτισταὶ ἔχουσι τὴν
 δύναμιν νὰ τοῖς διατάττωσι τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ γε-
 γνηὸς νὰ ἐνθυμῶνται κατὰ τὴν ἐγρηγόρειν. Ἐπειδὴ
 δὲ παρὰ τοῖς Αἰγύπτιοις οἱ ἱερεῖς ἦσαν συνάμα καὶ
 ἱατροὶ καὶ αἱ σπουδαὶ αὐτῶν ἐστρέφοντο κατὰ προ-
 τήμην εἰς τὰ ὑπερφυσικὰ φαινόμενα καὶ τὰς ὑ-
 περφυσικὰς δυνάμεις, δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἀπο-
 ρῶμεν διὰ τὴν γνώσιν ἣν εἶχον καὶ τὴν πρακτικὴν
 ἐφαρμογὴν ἣν ἐποιεῦντο τοῦ ὑπνωτισμοῦ καὶ τῶν σύ-
 ναφῶν φαινομένων. Εἶνε λίαν ἐνδιαφέρον ὅτι π.χ.
 ἐν πολλοῖς φρενοκομείοις τῆς Ἑλβετίας ὁ ἐν τοῖς
 ναοῖς ὕπνος τῶν ἀρχαίων, ἀναλόγως τῶν νεωτέρων
 θεωριῶν, ἐφαρμόζεται ἐκ νέου καὶ ὡς λέγεται ἐπὶ
 τοῦ ἀλκοολισμοῦ μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας: οἱ πά-
 σχοντες μετατίθενται εἰς μαγνητικὸν ὕπνον, τὸ βλα-
 πτικὸν καὶ τὸ αἰσθητικὸν τῆς πόσεως φέρεται εἰς
 συνείδησιν αὐτῶν, θεραπεύονται καὶ εἰσέρχονται εἰς
 οὐλόγον σαφροσύνης.

(Ἐπαύει τὸ τέλος)